31.8.2026

Osavuosikatsaus

KH 19.10.2026

LEMPÄÄLÄN KUNTA
Postiosoite: PL 36, 37501 Lempäälä | Puhelinvaihde: 03 565 51 000
Sähköposti: kunta@lempaala.fi | www.lempaala.fi

Väestö- ja työttömyyskehitys

Lempäälän väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutiedon 31.08.2026 mukaan 25 195. Väestönkasvu vuoden 2025 viralliseen väkilukuun 25 041 verrattuna on +154 asukasta (+0,61 %). Vuodenvaihteeseen verrattuna väestön määrä on lisääntynyt 0–6 -vuotiaiden, työikäisten ja yli 75-vuotiaiden ikäluokissa. Sen sijaan 7–12 -vuotiaiden ja 13–15 -vuotiaiden ikäluokissa väestön määrä on yhä laskenut.

Lempäälän työttömyysaste 31.08.2026 tiedon mukaan oli 8,8 %. Vuonna 2025 syksyn osavuosikatsausajankohtana työttömyysaste oli 7,7 %. Pirkanmaalla työttömyysaste 31.8.2026 oli 13,1 % (edellisvuonna syksyn osavuosikatsauksessa 11,3 %).

Toimintatuotot ja toimintakulut

Toimintakulujen kokonaistoteuma on vajaat 62,9 milj. € / 66,0 %. Toimintakatteen eli käyttötalouden nettomenojen toteuma on runsaat 55,4 milj. € / 66,4 %. Sekä toimintakulujen että toimintakatteen toteumat ovat toisen vuosikolmanneksen jälkeen yhä kesäkuussa muutetun talousarvion mukaisia.

Henkilöstökulujen toteuma, noin 34,0 milj. € / 67,3 % on myös talousarvion ja toteumaennusteiden mukainen. Loppuvuoden kuluseurantaa on välttämätöntä tehdä palvelualueilla kuukausittain ja palvelualueiden ajantasaiseen henkilöstömäärään peilaten, sillä kunta-alan sopimuskorotusten lisäkuluvaikutukset korottavat kuukausittaista palkkasummaa.

Verotulot ja valtionosuudet

Lempäälän verotuloarvio vuodelle 2026 on vajaat 67,4 milj. €. Elokuun loppuun mennessä verotilityksiä on kertynyt 44,7 milj. € / 66,4 %. Kuluvan vuoden verotuloennustetta on tarkennettu useaan otteeseen ja Lempäälän kokonaisverotuloarvio on näissä tarkennuksissa lievästi noussut. Valtionosuuksien runsaan 19,9 milj. € tuloarvio vuodelle 2026 tulee viimeisimpien Kuntaliiton tietojen perusteella alittumaan runsaat 0,2 milj. €. Edellä todetun johdosta syksyn muutostalousarviossa on perusteltua tarkistaa verotuloarviota hieman ylöspäin ja vastaavasti valtionosuustuloarviota alaspäin.

Käyttötalouden tuloslaskelma 31.8.2026 tilanteen mukaisena on seuraavassa taulukossa. Toimielinten palvelusuunnitelmien toteumat ilmenevät jäljempänä toimielinten talousarviotavoitteiden raportoinnin yhteydestä.

Tuloslaskelma

1000 euroa/ulkoiset	TP 2025	TA 2026	Muutos-talous-arvio	MTA 2026	Toteuma 31.8.2026	To-teuma%	Määrä-rahaa jäljellä
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 035	2 734	50	2 784	1 926	69,2 %	858
Maksutuotot	3 099	2 864	53	2 917	1 678	57,5 %	1 238
Tuet ja avustukset	996	606	20	626	374	59,7 %	252
Muut toimintatuotot	10 664	5 337	117	5 454	3 433	63,0 %	2 020
Tuotot yhteensä	**17 794**	**11 541**	**240**	**11 781**	**7 412**	**62,9 %**	**4 369**
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-48 821	-49 923	-610	-50 533	-34 032	67,3 %	-16 501
Palkat ja palkkiot	-39 344	-40 073	-502	-40 575	-27 461	67,7 %	-13 114
Henkilösivukulut	-9 477	-9 850	-108	-9 958	-6 571	66,0 %	-3 388
Palvelujen ostot	-27 535	-27 725	-790	-28 515	-18 305	64,2 %	-10 210
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 648	-5 641	0	-5 641	-3 696	65,5 %	-1 945
Avustukset	-4 680	-4 590	0	-4 590	-2 921	63,6 %	-1 669
Muut kulut	-5 991	-6 024	0	-6 024	-3 904	64,8 %	-2 120
Kulut yhteensä	**-92 677**	**-93 904**	**-1 400**	**-95 304**	**-62 859**	**66,0 %**	**-32 445**
TOIMINTAKATE	**-74 883**	**-82 363**	**-1 160**	**-83 523**	**-55 447**	**66,4 %**	**-28 076**
Verotulot	63 614	67 367	0	67 367	44 701	66,4 %	22 666
Valtionosuudet	19 290	19 958	0	19 958	13 153	65,9 %	6 805
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 443	-1 350	819	-531	-441	83,1 %	-90
Korkotuotot	670	990	0	990	350	35,3 %	640
Muut rahoitustuotot	646	595	819	1 414	1 100	77,8 %	314
Korkokulut	-2 728	-2 930	0	-2 930	-1 879	64,1 %	-1 051
Muut rahoituskulut	-31	-5	0	-5	-12	235,3 %	7
VUOSIKATE	**6 578**	**3 612**	**-341**	**3 271**	**1 967**	**60,1 %**	**1 304**
Poistot ja arvonalentumiset	-9 901	-8 640	0	-8 640	-5 469	63,3 %	-3 171
Satunnaiset tuotot	0	0	2 838	2 838	2 838		0
Satunnaiset kulut	0	0	-196	-196	-196		0
TILIKAUDEN TULOS	**-3 324**	**-5 028**	**2 301**	**-2 727**	**-860**	**31,5 %**	**-1 867**
Poistoeron muutos	-2 013	900	0	900	-5 984	-664,9 %	6 884
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	3 950	400	0	400	6300	1575,0 %	-5 900
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)							
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ	**-1 387**	**-3 728**	**2 301**	**-1 427**	**-544**	**38,1 %**	**-883**

Investointiosa

Talousarvion bruttoinvestointien toteuma on toisen vuosikolmanneksen jälkeen 12,7 milj. € eli 68,3 %. Kooste investointien hankeryhmittäisestä toteumasta on oheisessa taulukossa, jonka jälkeen osavuosikatsaukseen on liitetty myös investointien toteumavaiheen tekstikerronta.

Kunnalla on vielä 31.12.2025 tilinpäätöksen perusteella taseessa purkautumattomia investointivarauksia yhteensä 8,15 milj. €. Myös kaikki nämä investointivarauskohteet (Saikan koulu ja päiväkoti 6,3 milj €, Saikan alueen kunnallistekniikka 1,5 milj. € sekä strateginen maanhankinta 0,35 milj. €) valmistuvat kuluvan vuoden aikana ja investointivaraukset tulevat purkautumaan tilivuonna 2026. Investointivarausten purkautuminen näkyy jatkossa poistoeron muutoksena tilikauden tuloksen jälkeen tuloslaskelman ali-/ylijäämää parantavana tekijänä noin 0,7 milj. € vuosivaikutuksella.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuus on Lempäälässä toimeenpantu Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy:n aloitettua liiketoimintansa vuoden 2026 alussa. Kiinteistöjärjestelyjen tulosvaikutukset kunnan talousarvion tuloslaskelmaan ja rahoitustuottoihin on jo otettu huomioon talousarviossa ja siihen keväällä tehdyissä päivityksissä. Käyttöomaisuuskirjanpidon ja tasevaikutusten osalta kirjanpidolliset järjestelyt saatetaan loppuun vuoden 2026 tilinpäätöksessä.

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2026	Muutos	MTA 2026	TOT 31.8	TOT %
Kiinteä omaisuus	**-1 420**	**-1 500**	**-2 920**	**-946**	**32,4**
Irtain omaisuus	**-970**	**0**	**-970**	**-773**	**79,7**
Talonrakennus ja liikuntapaikat	**-9 536**	**-139**	**-9 675**	**-8 304**	**87,1**
Liikenneväylät ja viheralueet	**-4 665**	**0**	**-4 665**	**-2 105**	**45,1**
Kunta yhteensä, netto	**-16 591**	**-1 639**	**-18 230**	**-12 128**	**66,5**

Investoinnit	TA 2026	Muutos	MTA 2026	TOT 31.8	TOT %
Kiinteä omaisuus	**-1 420**	**-1 500**	**-2 920**	**-946**	**32,4**
Maan osto	-1 520	-1 500	-3 020	-1 526	50,5
Maan myynti	100	0	100	581	581,0
Kiinteistöjen liittymismaksut (ei palautettavat)	0	0	0	-2	
Irtain omaisuus	**-970**	**0**	**-970**	**-773**	**79,7**
Investointien bruttomenot	**-970**	**0**	**-970**	**-773**	**79,7**
Rahoitusosuudet yht.	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hakkarin liikuntasalin irtaimisto	-70	0	-70	-22	30,8
Saikantalon irtaimisto	-900	0	-900	-751	83,5
Talonrakennus ja liikuntapaikat	**-9 536**	**-139**	**-9 675**	**-8 304**	**87,1**
Investointien bruttomenot yht.	**-9 820**	**-139**	**-9 959**	**-8 304**	**84,6**
Rahoitusosuudet yht.	**284**	**0**	**284**	**0**	**0**
Liikuntapaikkojen investoinnit	-70	0	-70	0	0,0
Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus	-1 800	-660	-2 460	-2 289	93,1
Kiinteistöjen peruskorjaukset	-900	0	-900	-394	43,8
Saikantalo	-4 350	800	-3 550	-3 417	96,3
Ruskea-ahteen liikuntapaikka	-200	-140	-340	-178	89,2
Hakkarin koulu	-2 500	0	-2 500	-2 025	81,0
Nurmen koulun leasinglunastus		-139	-139	0	0,0
Liikenneväylät ja viheralueet	**-4 665**	**0**	**-4 665**	**-2 105**	**45,1**
Investointien bruttomenot yht.	**-4 665**	**0**	**-4 665**	**-2 105**	**45,1**
Rahoitusosuudet yht.	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Yritysalueet	-255	0	-255	0	0,0
Keskustan rakentaminen	-150	0	-150	-9	6,3
Kaava-alueet	-3 510	0	-3 510	-1 841	52,5
Yleiset alueet	-450	0	-450	-209	46,5
Yhteishankkeet	-300	0	-300	-45	15,0
Kunta yhteensä netto	**-16 591**	**-1 639**	**-18 230**	**-12 128**	**66,5**

Lempäälän kunta yhteensä	TA 2026	Muutos	MTA 2026	TOT 31.8	TOT %
Investointimenot	-16 975	-1 639	-18 614	-12 709	68,3
Investointitulot/ Rahoitusosuudet	284	0	284	0	0,0
Investointitulot/ Omaisuuden luovutustulot	100	0	100	581	581,0
Investoinnit netto	**-16 591**	**-1 639**	**-18 230**	**-12 128**	**66,5**

Toteutuneiden investointien perustelut

KIINTEÄ OMAISUUS

Kiinteän omaisuuden hankintaan on käytetty yhteensä n. 1 526 000 euroa 31.8.2026 mennessä.

IRTAIN OMAISUUS

Saikantalon irtaimistoon on varattu 900 000 euron investointimääräraha. 31.8.2026 mennessä määrärahasta on käytetty 751 212 euroa.

Hakkarin liikuntahallin irtaimistoon on varattu 70 000 euron investointimääräraha. 31.8.2026 mennessä määrärahasta on käytetty 21 552,30 euroa.

Nurmen leasingrakennuksen lunastamiseksi syksyllä 2026 on tehty päätökset ja sille on saatu lisämääräraha.

LIIKUNTAPAIKKA- JA TALONRAKENNUSINVESTOINNIT

Liikuntapaikkojen investoinnit

Liikuntapaikkojen peruskorjaushankkeelle varatulla määrärahalla hankittiin ulkokuntoilulaitteet Lempoisten uimalan alueelle. Laitteiden hankintahinta oli 60 000 euroa. Kuukauden mittainen käyttöseuranta osoitti, että laitteet ovat olleet aktiivisessa käytössä. Keskimäärin laitteille kirjattiin 58,4 käyttäjää päivässä.

Hakkarin liikuntahallin peruskorjausurakka on vastaanotettu ja tilat otettu vaiheittain käyttöön elokuun aikana. Hakkarin liikuntahallin investointimäärärahavaraus vuodelle 2026 on 2,50 milj. euroa, elokuun loppuun mennessä määrärahasta on käytetty n. 2,29 milj. euroa. Urakan jälkikorjaukset ovat osittain vielä kesken.

Talonrakennusinvestoinnit

Saikantalon ja Saikan alueen ulkoliikuntapaikan Ruskea-ahteen työt ovat käynnissä. Töiden aloitus viivästyi noin kahdella viikolla päätösteknisistä syistä. Kentän työt saadaan valmiiksi syyskuun aikana. Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt hankkeelle liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta, mikä kattaa 30 % kuluista. Hankkeen kustannusarviota on tarkennettu alkuperäisestä 200 000 eurosta 370 000 euroon. Tarkennettu kustannusarvio sisältää kentän rakentamisen sekä alueella toteutettavat muut työt.

Saikantalon KVR-urakka on vastaanotettu huhtikuussa ja otettu Asuntomessujen jälkeen elokuussa käyttöön. Saikantalon investointimäärärahalla on toteutettu myös vastapäätä sijaitsevan Kennäspuiston areena, mikä valmistui toukokuussa. Saikantalon investoinnin toteuma elokuun lopussa on hieman alle 3,42 milj. euroa. Hankkeen määräraha vuodelle 2026 on ollut

talousarviossa 3,69 milj. euroa, mistä on tehty hankkeiden välisiä siirtoja Ruskea-ahteen kentän hankkeelle ja Hakkarin koulun peruskorjaushankkeelle. Kokonaisuudessaan Saikantalon investointikulut ovat olleet vuosien 2023–2026 aikana 24,69 milj. euroa.

Hakkarin koulun peruskorjaus toteutetaan yhteistoiminnallisena projektinjohtourakkana. Urakan päätoteuttajan valinta on tehty huhtikuun yhdyskuntalautakunnassa. Työt on aloitettu kohteella toukokuussa 2026, urakka aika kestää vuoden 2027 loppuun. Peruskorjaus käsittää julkisivujen laajamittaisen korjaamisen, ulkopuolisten vedenohjausten ja salaojien kunnostuksen, sisäpuoliset tiivistys- ja pintakorjaukset sekä tarvittavat talotekniset työt. Urakka toteutetaan vaiheittain viidessä lohkossa, kesällä 2026 on toteutettu ensimmäinen lohko (D), taito- ja taideainesiiven sisäpuoliset työt. Ulkopuoliset työt ovat edenneet D-solulta C- ja B-soluille. Hakkarin koulun peruskorjaukseen 2026 vuodelle varatusta 2,5 milj. euron määrärahasta on elokuun lopussa käytetty 2,02 milj. euroa. Kustannusennusteen mukaan vuoden 2026 määräraha ei riitä kattamaan vuodelle kohdistuvia kuluja, mikä edellyttää määrärahasiirtoja investointihankeryhmien välillä sekä lisämäärärahaa koko hankkeelle. Kokonaisuudessaan hankkeelle varattu 7 milj. euron määräraha on arvioitu ylittyvän 0,6 milj. euroa, mihin on huomioitu pihojen kunnostuksen lisääminen urakkaan.

Peruskorjausinvestointimäärärahasta on varattu Kuokkalan koulun peruskorjauksen, Moision keittiön muutosten loppuunsaattamiseen sekä Kuljun puukoulun ulkomaalaustöihin, mitkä on kaikki toteutettu kesän 2026 aikana. Kesän aikana on uusittu myös Kuljun koulun kuulutusjärjestelmä ja tarvittavat lukitusmuutokset, osa töistä on vielä kesken toimitusongelmien takia. Museoraitin Parturi- ja Pajamuseon kattojen kunnostustyöt toteutetaan alkusyksystä. Leikkiniityn päiväkodin lattiakorjaukset ovat osoittautuneet oletettua pienemmiksi, minkä vuoksi ne on toteutettu käyttötalouden kunnossapidon määrärahoista investoinnin sijasta.

LIIKENNEVÄYLÄT JA VIHERALUEET

Yritysalueet

Moisiolammentien katu- ja puistoväylän suunnitelmat on hyväksytty. Alue suunnitellaan palvelemaan teollisuuskortteleihin sijoittuvien yritysten toiminnallisia tarpeita ja puistoväylä lisää alueen virkistyskäyttöä. Katujen toteuttaminen on tavoitteena vuonna 2027.

Keskustan kehittäminen

Asemakaavoitushanke ”Kirkonmäen kadut” tähtää keskustan liikennejärjestelyjen, turvallisuuden ja viihtyisyyden parantamiseen. Hankkeessa suunnitellaan uusi katuyhteys Tampereentien ja Atrantien välille sekä laaditaan yleissuunnitelma asemakaavoituksen ja tulevan katusuunnittelun pohjaksi. Suunnittelu on käynnissä.

Kaava-alueet

Punaportin asemakaava-alueen katujen sekä Vuolteentien toteutus
Punaportin asemakaava-alueen katujen rakentaminen on käynnissä osana uuden asuinalueen toteuttamista. Urakka sisältää katujen, kuivatusratkaisujen sekä kunnallistekniikan rakentamista. Työt Punaportissa jatkuvat alkuvuoteen 2027 saakka. Samassa urakassa toteutetaan vuoden 2026 aikana Vuolteentien rakentaminen.

Saikka
Saikan asuntomessuihin liittyvän pysäköintialueen ja saapumisterminaalin rakentaminen toteutui aikataulussa ja asuntomessuja palvelleet pintarakenteet puretaan syksyllä 2026. Saikan kaava-alueen viimeistelytyöt ja suojaviheralueen rakentaminen toteutetaan syksyllä 2026.

Kuljuntien jalankulun ja pyöräilyn väylä
Kuljuntien jalankulun ja pyöräilyn väylä Saikantalon ja Tampereentien välillä valmistui aikataulussa. Syksyllä 2026 toteutetaan Lohilantien yhteyden parantaminen Tampereentien jalankulun ja pyöräilyn väylälle. Hanke parantaa liikenneturvallisuutta, sujuvoittaa liikkumista ja edistää kestäviä kulkutapoja.

Sääksjärventien saneeraus
Sääksjärventien saneeraus toteutetaan kaksivuotisena hankkeena. Vuoden 2026 osuus on saatu päätökseen elokuussa. Toisen vaiheen työt jatkuvat vuonna 2027. Urakassa parannetaan tien rakenteellista kuntoa, liikenneturvallisuutta sekä toimivuutta.

Yleiset alueet

Päällystyskohteet
Kunnan katuverkolla toteutetaan päällystystöitä, joilla parannetaan liikenneturvallisuutta ja rakenteiden kuntoa. Pääpaino on pääväylillä sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksillä eri puolilla kuntaa. Työt on käynnissä Sääksjärvellä ja Hauralassa.

Katuvalaistus
Katuvalaistuksen saneerauksessa vuonna 2026 pääpaino on Tampereentiellä Kuljusta etelään Hakkariin saakka, ja toimenpiteet tukevat erityisesti liikenneturvallisuutta sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien toimivuutta. Katuvalaisimien vaihtaminen LED-tekniikkaan vähentää energiankulutusta ja alentaa samalla valaistuksen käyttö- ja kunnossapitokustannuksia. Työt on käynnissä.

Leikkipaikan kunnostus
Paunun leikkipaikka on valittu vuoden 2026 kunnostuskohteeksi kuntalaisille helmikuussa järjestetyn kyselyn ja äänestyksen sekä leikkipaikan kunto- ja sijaintiarvioinnin perusteella. Suunnittelu on edennyt yhteistyössä puitesopimuskumppaneiden kanssa, ja kuntalaisille on tarjottu mahdollisuus osallistua myös suunnitteluvaiheeseen ja vaikuttaa toteutettavaan ratkaisuun. Työt on käynnissä.

Yhteishankkeet

Sääksjärven aseman yleissuunnittelu MAL-hankkeena yhteistyössä Väyläviraston kanssa on käynnissä.

Turuntien (st 190) tiesuunnitelman laatiminen on käynnissä yhteistyössä Elinvoimakeskuksen kanssa.

Yhteistyössä Elinvoimakeskuksen kanssa on suunniteltu bussipysäkkipari Turuntielle palvelemaan koululaisliikennettä. Rakentaminen on käynnissä ja saadaan päätökseen syksyllä 2026.

Herralanvirran melontareitin turvallisuuden parantamissuunnittelu on käynnissä yhteistyössä Elinvoimakeskuksen kanssa. Lupahakemus on vireillä.

Rahoituskulut ja velka

Uutta pitkäaikaista lainaa on elokuun loppuun mennessä nostettu talousarvion lainanottovaltuuden rajoissa 20 milj. €. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset vastaavana aikana ovat olleet vajaat 8,3 milj. €. Lyhytaikaisten kuntatodistuslainojen määrä oli elokuun lopussa 2,5 milj. € vuodenvaihdetta pienempi. Kunnan asukaskohtainen velkamäärä oli tilinpäätöksessä 2025 oli noin 5 400 €/asukas ja vuoden 2026 talousarvion rahoituslaskelman toteutuessa loppuvuoden aikana ennakoidusti perusteella suhdeluku tulee nousemaan noin +350 €:lla/asukas.

Markkinakorot ovat kääntyneet nopeaan nousuun kansainvälisten epävarmuustekijöiden takia. Lainasalkun keskikorkokannan nousu, joka osittain kompensoituu voimassa olevilla korkosuojauksilla vaikuttaa erityisesti tulevan taloussuunnitelmakauden 2027–2029 rahoituskulujen kasvuun. Uusia korkosuojauksia tai johdannaissopimuksia ei ole tehty, mutta tilannekuvaa ja suojaustarvetta tarkastellaan yhä kuluvan vuoden aikana myös tulevaa taloussuunnitelmakautta silmällä pitäen.

Kokonaistalouden tervehdyttäminen

Kuntastrategian mukaan Lempäälä varmistaa kestävän talouden huolehtimalla kuntatalouden tasapainosta pitkäjänteisellä ja ennakoivalla suunnittelulla sekä investointien hallinnalla. Lempäälä tavoittelee tasapainoa verotuksen, palvelutason ja investointien välillä. Edellä todetun johdosta käynnistetty kestävän talouden toimenpideohjelman valmistelu vuosille 2027–2029 tapahtuu samalla aikataulutuksella kuin yksittäinen talousarviovalmistelu vuodelle 2027.

Kestävän kuntatalouden ohjelmavalmistelun tavoitteena on saavuttaa tuloslaskelmaan 5 milj. euroa parantava vuosittainen tulosvaikutus. Valmistelu koskee kaikkia palvelualueita ja sisällöllisesti tarkasteltavana ovat kaikki osatekijät, esimerkkeinä: rakenteelliset uudistukset, palveluverkko, henkilöstökulut, muut toimintakulujen säästötoimet, maksu-/taksatuottojen lisäykset, omaisuuden lisämyyntivoitot, investointien lykkääminen tai karsinta sekä veronkorotukset.

Kokonaisriskien arviointi

Kuntakonsernin kokonaisriskejä hallinnoidaan Granite-tietojärjestelmässä. Riskien hallinnointi tarkoittaa riskien tunnistamisen ja riskiarvioiden päivittämisen lisäksi riskien hallintakeinojen pohdintaa ja vastuuhenkilöiden nimeämistä.

Raportointihetkellä riskien lukumäärä on 258, joista 3 % on vasta tunnistettuina/arvioituna, 93 % on seurannassa ja 5 % valmiina. Riskeille määritetyistä 464 hallintakeinosta 67 % on meneillään, 31 % valmiina ja 2 % aloittamatta. Keskimääräinen riskiluku, joka saadaan arvioimalla sekä todennäköisyys että toteutumisen seurausvaikutukset asteikolla 1-5 on raportointihetkellä 8,6 (max.=25). Kaikista riskeistä noin 19 % on tunnistettu strategisiksi riskeiksi.

KUNNANHALLITUS

1000e	TP 2025	TA 2026	TA 2026 muutos	MTA 2026	Toteuma 31.8.2026	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	705	674	0	674	358	53,1 %
Toimintamenot (ulk)	-8 228	-9 726	-34	-9 760	-5 691	58,3 %
Toimintakate (netto)	-7 524	-9 051	-34	-9 086	-5 332	58,7 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	705	674	0	674	358	53,1 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-8 561	-10 032	-34	-10 066	-5 882	58,4 %
Toimintakate (netto)	-7 857	-9 358	-34	-9 392	-5 524	58,8 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %
Muut lask. vyörytystulot	4 476	5 090	0	5 090	3 189	62,7 %
Muut lask. vyörytyskulut	-466	-492	0	-492	-346	70,3 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-9 028	-10 524	-34	-10 558	-6 228	59,2 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa kunnanhallituksen alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 58,3 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 58,7 %. Talouden kokonaistoteumassa ei ole merkittäviä poikkeamia. Kesäkuun muutostalousarviolla kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen alaiseen talousarvioon vähäisen 34 200 € toimintakulujen siirron hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan palvelualueelta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Alkuvuonna valmistellut hallintosäännön kokonaisuudistus ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus/toimeenpanosuunnitelma on tuotu päätöskäsittelyyn keväällä ja niiden jalkautus eri palvelualueille on käynnistetty ja jatkuu koulutustilaisuuksissa. Häiriötilannevarautumista on vahvistettu käynnistämällä varautumiseen liittyviä kehitysprojekteja ja varautumisen teemoja on nostettu myös osaksi strategian toimenpideohjelmien, Vastuullisen johtamisen toimenpideohjelman ja Kyläohjelman toteutusta.

DIGIPALVELUT

Digipalvelut vastaa kunnan digitalisaatiosta ja tietohallinnosta. Digipalvelut varmistavat digiratkaisujen taloudellisen ja teknisen kannattavuuden.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilanne-päivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Digipalveluiden työn parempi organisointi, sekä palvelualueiden aktiivinen tukeminen	Suoritetaan kunnan työntekijöille sähköinen kysely digipalveluiden toimivuudesta asteikolla 1–5, jossa kokonaistyytyväisyyden tavoitteena on 4.	Sähköistä kyselyä kunnan työntekijöille digipalveluiden toimivuudesta ei ole vielä suoritettu.	Toteutuu

HALLINTOPALVELUT

Kunnanhallituksen alaiset konsernin yhteiset palvelut tukevat kunnan koko henkilöstöä hallinto-, henkilöstö-, talous-, digi- ja viestintäasioissa. Osa palveluista kuten asiakaspalvelu ja viestintä on suunnattu myös kuntalaisille ja kunnan yhteistyökumppaneille.

Hallintopalvelut tukee kunnan luottamushenkilöorganisaatiota ja palvelualueita sekä varmistaa Lempäälän kunnan hallinnon toimintaedellytykset ja päätöksenteon sujuvuuden. Toimintaa ohjaavat laatu, lainmukaisuus ja palveluhenkisyys sekä sähköisten toimintatapojen jatkuva kehittäminen. Hallintopalveluihin kuuluvat mm. kunnan johto, luottamushenkilöasiat, päätöksenteko ja kunnan tietosuoja-asiat sekä tiedonhallinta.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kuntaorganisaation tietosuoja- ja tietoturvaosaaminen lisääntyy vuodesta 2025 vuoteen 2026.	Kuntaorganisaation henkilöstöstä on mittausajankohtana 60 % suorittanut kaikille yhteisen tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen.	Kuntaorganisaation henkilöstöstä on mittausajankohtana 85 % (694 henkilöä) suorittanut kaikille yhteisen tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen.	Toteutuu
	Laaditaan Lempäälän kunnan tietotilinpäätös vuodelta 2026 osana hyvän hallinnon ja riskienhallinnan kehittämistä.	Lempäälän kunnan tietotilinpäätös on laadittu vuoden 2026 loppuun mennessä ja tunnistetut tietoturvariskit sekä kehittämistoimenpiteet on dokumentoitu.	Lempäälän kunnan tietotilinpäätös 2025 on hyväksytty maaliskuun kunnanhallituksessa osana sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.	Toteutuu

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on luoda ja kehittää henkilöstöön liittyviä prosesseja ja toimintatapoja sekä toimia organisaation johdon ja esihenkilöiden tukena kaikissa palvelussuhteen elinkaareen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalveluissa toimitaan yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa varmistaen, että yhteistoiminnan edellytykset toteutuvat. Kehittämisessä keskitytään johtamisen, esihenkilötyön, työkykyasioiden ja työhyvinvoinnin osa-alueisiin. Tehtäväalueella pyritään löytämään keinoja osaavan työvoiman saatavuuteen sekä hyvän työntekijäkokemuksen ja työnantajakuvan varmistamiseen.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn perusteella valittujen organisaatiotason toimenpiteiden (1–3) kehittymistä seurataan Pulssi-kyselyllä kolme kertaa vuodessa. Yksikkökohtaisten toimenpiteiden kehittymistä seurataan Granite-järjestelmässä.	Pulssi-kyselyn vastausprosentti vähintään 50 % ja keskiarvo edellistä parempi. Granite-järjestelmässä mittarina toimii järjestelmän liikennevalo-asteikko. Valmiiksi merkittyjen (vihreiden) toimenpiteiden määrän tulee kasvaa.	Pulssikyselyn vastausprosentti 56 %. Lempäälän kuntaa työnantajana suosittelee 74 % vastaajista. Vastausten keskiarvo 4,1 (1–5) on pysynyt samana v. 2026 kyselyissä. Työhyvinvointikyselyn tavoitteita kirjattu 121 kpl, joista valmiina on 9 kpl (7 %), meneillään 94 kpl (78 %) ja aloittamatta 18 kpl (15 %).	Toteutuu
	Henkilöstön työhyvinvointia vahvistetaan ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään.	Sairauspoissaolojen määrä 17 päivää/henkilö (vuosi 2024 18,5 päivää/henkilö, 07/2025 18,2 päivää/henkilö).	Sairauspoissaolojen määrä 15,54 (HTV1), 10,38 pv/hlö. V. 2025 16,85 (HTV1), 10,55 pv/hlö	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Vahvistetaan henkilöstöpalveluiden tukea esihenkilöille ja siten esihenkilöiden osaamista henkilöstöasioissa.	Henkilöstöpalveluiden toiminnan kehittämisen kyselyn keskiarvo on 3,8 asteikolla 1–5.	Keväällä toteutetun konsernipalvelujen yhteisen asiakastyytyväisyyskyselyn vastausten keskiaro 4,2.	Toteutuu

TALOUSPALVELUT

Talouspalvelut-tehtäväalue tukee kunnan eri yksiköiden taloustehtävistä suoriutumista, ennakointia ja omatoimisen talousosaamisen kehittymistä sekä vastaa talouden vuosikellotehtävien aikataulutuksesta ja valmistelusta. Kirjanpito- ja reskontrapalveluista vastaa in house -yhtiö Sarastia Oy.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Reagointi todennäköisiin talouden ja hr-järjestelmien/palveluiden hankinnan in-house lainsäädäntömuutoksiin.	Asiaan liittyvä valmistelu ja hankintojen linjaukset tehdään vuoden 2026 aikana. Prosessi toteutetaan kuntayhteistyönä.	Hankinnan valmistelu on edennyt aikataulussa. Kuntien yhteinen tarjouspyyntö julkaistaan syys--lokakuun 2026 vaihteessa.	Toteutuu
	Uuden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen valmistelu ja käyttöönotto	Ohje otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa ja yksiköt koulutetaan ohjeen toimeenpanoon sekä seuranta-/raportointitoimiin.	Toimeenpano on edennyt syksyllä 2026 ja teema otetiin mukaan hyvän hallinnon koulutusohjelmaan syyskuulle. Raportointiympäristö perustetaan Granite-järjestelmään yhteistyössä järjestelmätoimittajan kanssa.	Toteutuu

VIESTINTÄ, ASIAKASPALVELU JA KEHITTÄMINEN

Kunnanhallituksen alaiset konsernin yhteiset palvelut tukevat kunnan koko henkilöstöä hallinto-, henkilöstö-, talous-, digi- ja viestintäasioissa. Osa palveluista kuten asiakaspalvelu ja viestintä on suunnattu myös kuntalaisille ja kunnan yhteistyökumppaneille.

Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen -tehtäväalue koostuu viestinnästä ja kuntamarkkinoinnista, kunnan monikanavaisesta asiakaspalvelusta (Palvelukäytävä) sekä kehittämisestä, joka sisältää Asuntomessut ja niihin liittyvät kehittämistoiminnot, konsernin yhteisten palveluiden kehittämisprojektit ja elinkeinojen kehittämisen.

Viestintä vastaa kunnan viestinnän kokonaisuudesta ja toteuttaa laaja-alaista kuntatason viestintää. Jokainen yksikkö on kuitenkin lähtökohtaisesti itse vastuussa omasta viestinnästään. Viestintä auttaa ja tukee organisaatiota viestinnän toteutuksessa sekä vastaa viestinnän kanavista, ohjeistuksista, prosesseista, järjestelmistä ja niiden käyttöoikeuksista. Viestintä vastaa keskitetysti myös kunnan brändin- ja maineenhallinnasta, kriisiviestinnästä, mediasuhteista ja -tiedotteista, kunnan markkinointimateriaaleista ja näkyvyystuotteista, markkinointiyhteistöistä sekä isommista kampanjoista.

Palvelukäytävä vastaa kunnan monipuolisesta asiakaspalvelusta sekä Lempäälän kunnan että valtion yhteispalvelupisteen puitteissa. Palvelukäytävä toimii Lempäälä-talossa yhden oven periaatteella, palvellen sekä kuntalaisia että henkilöstöä. Palvelua saa kasvotusten, digitaalisesti ja puhelimitse.

Asuntomessut Lempäälässä 2026 -hankkeella vahvistetaan Lempäälän vetovoimaa ja tunnettuutta sekä kehitetään ilmastoviisasta, yhteisöllistä asumista. Asuntomessuhanke tarjoaa uusia mahdollisuuksia paikallisille yrityksille ja matkailulle.

Elinkeinojen kehittämisellä ja palveluilla luodaan edellytyksiä elinkeinoelämän kasvulle ja kehittymiselle Lempäälässä, oli sitten kysymys uusyrittäjyydestä, kunnassa jo olevista yrityksistä tai potentiaalisista Lempäälään sijoittuvista yrityksistä. Tavoitteena on yritysten, työpaikkojen ja verotulojen lisääntyminen kunnassa. Lempäälän kunnan strategia, Lempäälä - Kunta, joka sanoo kyllä, korostaa Lempäälän tunnetuksi tekemistä ja hyvän palvelun merkitystä koko kuntakonsernin menestystekijänä.

Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen -tehtäväaluetta johtaa konsernipalvelujohtaja.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Lempäälän kunnan myönteinen näkyvyys valtakunnallisessa mediassa kasvaa.	Vuonna 2026 mediaosumien määrä kolminkertaistuu aiempaan verrattuna. Tämän jälkeen mediaosumien määrä kasvaa vuoteen 2025 verrattuna.	Mediaosumien määrä on kasvussa.	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Palvelulupauksemme mukaisesti asiakaspalautteeseen vastataan kolmen arkivuorokauden sisällä palautteen saapumisesta.	Palautekanavan vastausaika pysyy kolmen arkivuorokauden sisällä palautteen saapumisesta.	Palautteita on saapunut 1.1.–31.8. välisenä aikana yhteensä 1137 kpl, joista vastattuja on yhteensä 1108 kpl ja vastausaika on 49,53 tuntia. Vastaavalla ajanjaksolla 2025 palautteita saapui 963, joista vastattuja oli yhteensä 955 ja vastausaika oli 43,34.	Toteutuu
	Kunnan yritystonttivaranto (8/2025) on 24 ha ja sen laskennallinen myyntiarvo on 5,4 M€	Myydään tai vuokrataan 30 % vuoden alussa vapaana olevan tonttivarannon myyntiarvosta. Myyntineuvotteluja käydään 50 % vuoden alussa vapaana olevasta tonttivarannon määrästä.	Myyty / vuokrattu 4 tonttia, kaikki yhteensä 4,66 ha / myyntihinta 954 187 €. Neuvotteluja on käyty alkuvuoden aikana kaikista (=100 %) vapaana olevista yritystonteista.	Toteutuu

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

1000e	TP 2025	TA 2026	TA 2026 muutos	MTA 2026	Toteuma 31.8.2026	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	3 700	3 052	240	3 292	2 279	69,2 %
Toimintamenot (ulk)	-52 304	-51 450	-1 400	-52 850	-36 041	68,2 %
Toimintakate (netto)	-48 604	-48 398	-1 160	-49 558	-33 763	68,1 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	8 050	6 962	240	7 202	5 020	69,7 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-71 377	-69 627	-1 400	-71 027	-47 403	66,7 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-63 327	-62 665	-1 160	-63 825	-42 384	66,4 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-39	-14	0	-14	-62	450,2 %
Muut lask. vyörytystulot	461	517	0	517	352	68,1 %
Muut lask. vyörytyskustannukset	-3 737	-4 316	0	-4 316	-2 714	62,9 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-75 153	-73 956	-1 400	-75 356	-50 179	67,8 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa lautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 68,2 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 68,1 %. Muutostalousarviolla kesäkuussa valtuusto hyväksyi lautakunnalle lisää 1,4 milj. € toimintamenoja ja 240 000 € toimintatuottoja talousarviovuodelle 2026. Palvelualueen sisäisin toimin lautakunnan talousarvion toteutumista on hallittu mm. tehtävä- ja yksikkötason henkilöstösuunnittelua ja sijaiskäytäntöjä kriittisesti tarkastellen, rajaamalla rekrytointeja sekä tehostamalla yksikkötason henkilöstömenojen kuukausiseuranta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Oppimisen tuen prosesseja on tarkennettu vastaamaan 1.8.2025 voimaan astunutta oppimisen tuen uudistusta. Vuoden 2026 oppilastietojen tilastoinnin yhteydessä on keskitetysti tarkastettu uuden lainsäädännön mukaisia kirjauksia, ja löydetyt virheet on korjattu erillisillä viranhaltijapäätöksillä. Tuen toteuttamisen käytäntöjä ja asianhallintaa tarkennetaan valtakunnallisiin ohjeistuksiin ja seutukunnallisiin linjauksiin perustuen.

Lukuvuoden 2026–2027 keskeisenä teemana on *arjen turvallisuus ja hyvinvointi,* mikä tarkoittaa turvallisuusjohtamisen systemaattista vahvistamista kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa. Tavoitteena on varmistaa turvallisuuden toteutuminen tasalaatuisesti sekä strategisella että operatiivisella tasolla siten, että toimintamallit, vastuut ja käytännöt eri turvallisuuden osa-alueilla ovat yhtenäiset ja arjessa toimivat. Kasvatuksen ja opetuksen palvelualue tekee kumppanuusyhteistyötä Laurea Ammattikorkeakoulun kanssa yksikkötason johdonmukaisten toimintamallien ja osaamisen vahvistamisen osalta. Kehittämistoimina käynnistetään kriisijohtamisen rakenteiden selkeyttäminen, keskeisten toimintakorttien käyttöönotto sekä henkilöstön valmiuksia vahvistava harjoittelu ja koulutus. Lisäksi otetaan käyttöön sähköinen pelastussuunnitelma, joka yhtenäistää ja ohjaa toimintaa hätä- ja vaaratilanteissa koko palvelualueella.

Toiminnan ja talouden seurannan nykytila ja kehittämistarve on selvitetty, ja niiden perusteella on käynnistetty yhtenäisen tiedolla johtamisen mallin valmistelu, jonka tavoitteena on koota toteuma-, poikkeama- ja toimenpidetiedot säännölliseksi ja vertailukelpoiseksi tilannekuvaksi. Käytännön tarve konkretisoituu esimerkiksi yksikkötason sijaiskuluissa: ilman ajantasaista seurantaa ja yhteisiä toimenpidekäytäntöjä kustannuspoikkeamat voivat realisoitua ennen kuin korjaavat toimet ehditään käynnistää.

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatus ja opetus vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja prosessien kanssa. Uuden kunnan myötä korostuu sujuva yhdyspintatyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tehtävänä on tukea Lempäälän kuntastrategian jalkauttamista edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista reagoimalla proaktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Lempäälän lukio tarjoaa lukiokoulutusta Virta-kampuksella, jossa toimii myös Tampereen seudun ammatillisen koulutuksen (Tredu) toimipiste. Lisäksi Lempäälän kunta on jäsenkunta Valkeakosken seudun ammattiopistossa.

Lempäälän kunta järjestää perusopetuslain (21.8.1998/628) mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksullista.

Pirkan opisto on eräs maamme suurimmista kansalaisopistoista. Nokian, Pirkkalan, Lempäälän ja Vesilahden kuntien muodostama oppilaitos järjestää yleissivistävää ja harrastuksia tukevaa koulutusta sekä taiteen perusopetuksen opetuspalveluja neljään opiston jäsenkuntaan.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella ollaan kehittämässä ja pilotoimassa henkilöstölähtöistä poissaoloihin puuttumisen mallia, jossa korostuu seuraavat tavoitteet: itsensä johtaminen osana työtä ja työn johtamista, oman työkyvyn ennalta tunnistaminen, työkykyisyyden ylläpitäminen, korvaavan työnmallit, työn ja elämän hyvä hallinta, asenne työhön ja työn tekemiseen, yhteistyön ja yhteisöllisyyden parantaminen sekä esihenkilöiden jaksamisen vahvistaminen työkykyasioissa.	Kokonaispoissaolojen vähentäminen suhteessa lähtötasoon pilottiyksiköissä. Tavoite -10 %	Kehittämisprosessin alkukartoitus toteutettiin kesäkuussa 2026 esihenkilöiden ryhmähaastatteluina. Tuloskooste käsitellään esihenkilötilaisuudessa marraskuussa 2026. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä KAOP-hallinnon sekä Pihlajalinnan ja henkilöstöpalveluiden asiantuntijoiden kanssa. Alkukartoituksen lisäksi tilaisuudessa käydään läpi poissaolojen tilannekuvaa ja juurisyitä sekä vahvistetaan yhteisten keskusteluiden kautta varhaista tukea. Henkilöstöpalvelut ja työsuojelu käynnistivät syyskuussa 2026 psykososiaalisen tuen kierroksen, jonka tavoitteena on tarjota henkilöstölle konkreettisia keinoja	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
			työn kuormituksen tunnistamiseen ja hallintaan.	
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Monituottajamallia pilotoidaan Saikan koululla 1–2 luokkalaisten aamu- ja tai iltapäivätoiminnassa lukuvuonna 2026–2027.	Pilotista saatu palaute a) perheet ja b) palveluntuottajat, tavoite 4/5.	Saikantalon iltapäivätoiminnan pilottia koskeva tarjouspyyntö julkaistiin 7.4.2026 markkinavuoropuhelun jälkeen. Määräaikaan mennessä saatiin kolme tarjousta. Hankintamenettely keskeytettiin kokonaistaloudellisin perustein, sillä saadut tarjoukset eivät mahdollistaneet toiminnan järjestämistä kunnan omaa tuotantoa kustannustehokkaammin.	Ei toteudu
	Hallinto- ja tukipalveluiden mitoitusta tarkastellaan strategisesti osana kasvatus- ja opetuspalveluiden kokonaisuutta. Tavoitteena on varmistaa, että hallinnon sekä tukipalveluiden rakenteet ja resurssit tukevat palvelualueen ydintehtäviä, edistävät palvelujen vaikuttavuutta ja vahvistavat henkilöstön työhyvinvointia. Linjauksella pyritään oikeaan ja vertailukelpoiseen mitoitukseen, jossa tehtävät, vastuut ja tukitoiminnot ovat selkeitä, tarkoituksenmukaisia ja kestävällä pohjalla myös pitkän aikavälin tarpeisiin.	Mitoitukset on selvitetty ja vertailu vastaaviin kuntiin on tehty.	Mitoitukset on selvitetty ja raportti on valmistunut 3/2026. Saadut tulokset otetaan huomioon vuoden 2027 talousarvion valmistelun yhteydessä. Selvityksen keskeisenä tuloksena oli, että Lempäälän kunnan kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen hallinto- ja tukipalveluiden vahvuus on rakenteellisesti selkeä ja yhtenäinen malli sekä sitoutunut ja osaava henkilöstö. Hallintoresurssien mitoitus on niukka suhteessa verrokkikuntiin. Rakenne toimii nykytilanteessa, mutta tulevaisuuden kunnan kasvu, monimutkaistuva toimintaympäristö sekä alati muuttuva lainsäädäntö lisäävät hallinto- ja tukipalveluiden kuormitusta.	Toteutuu

OPETUSPALVELUT

Esi- ja perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen oppimis-, kasvu- ja kehitysedellytyksiä yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Esiopetuksen avulla vahvistetaan lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Perusopetuksessa tietojen ja taitojen oppiminen lisääntyy, mutta edelleen on tärkeää vahvistaa esiopetuksessa aloitettua arkielämän valmiuksien oppimista. Toiminnassa tähdätään myös siihen, että oppilaat saavat edellytystensä mukaiset valmiudet jatko-opinnoissa pärjäämiselle.

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oppimista, kasvamista ja kehittymistä itseään, kanssaihmisiään ja ympäristöään arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja joustavana perusopetuksena. Oppimisen ja koulunkäynnin tukena annetaan ryhmäkohtaisia ja oppilaskohtaisia tukitoimia.

Lempäälän kunnan esi- ja perusopetuksen kouluverkossa on 14 koulua. Alakouluista (esi–6. lk.) kuusi on kyläkouluja ja viisi isoja alakouluja, Yläkouluja (7.–9. lk.) on kolme. Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa lukuvuonna 2025 (8/2025) on 3628 oppilasta.

Strategi-nen ta-voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Kasvu ja elinvoima	Seudullisen digitaalisen osaamisen suunnitelman toimeenpano oppilaiden digilaitteiden hankinnan myötä kuntakohtaisen tvt-ohjausryhmän suunnitelman pohjalta.	Digilaitteet / perusopetuksen oppilas seutukunnan keskiarvossa 2026–2030.	Digilaitteiden hankinta etenee Lempäälässä suunnitelmallisesti ja tukee seudullisten tavoitteiden toteutumista. Syksystä alkaen 7. vuosiluokan oppilaille osoitetaan henkilökohtaiset laitteet, ja hankintaa jatketaan vuosittain, mikä varmistaa mallin jatkuvuuden ja kustannusten hallinnan. Alakouluissa hyödynnetään yhteiskäyttömallia, jossa laitemitoitus (0,6 laitetta/oppilas/koulu) tukee pedagogisesti tarkoituksenmukaista käyttöä. Kokonaisuutena eteneminen on aikataulussa ja linjassa seudullisen kehittämisen kanssa.	Toteutuu

Strategi-nen ta-voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Hyvin-voinnin ja tervey-den edis-täminen (Hyte)	Kiusaamisselvittelyi-den seuranta sekä koulu- ja kuntakohtai-nen raportointi uuden käyttöönotettavan Wilma-lomakkeen myötä poissaolojen seurannan rinnalla.	Kiusaamissel-vittelyjen määrä ja trendi doku-mentoinnin myötä kevät 2026 ja syksy 2026.	Kiusaamisselvittelyiden dokumen-tointiin tarkoitettu Wilma-lomake on seudullisessa valmistelussa Kohti turvallista koulua- hank-keessa. Lomake tulee kuntien käyt-töön syksyn 2026 aikana. Seurantaa tehdään lomakkeen käyttöönoton jälkeen.	Toteu-tuu osit-tain

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Lempäälän kuntastrategia toteutuu varhaiskasvatuspalvelujen palvelulupauksen kautta “Autamme jokaista lasta kiipeämään omalle vuorelleen, niin korkealle kuin mahdollista, yhteistyössä häntä ympäröivien turvallisten aikuisten kanssa” konkretisoi varhaiskasvatuksen visiota.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät monipuolisia palveluita varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatusta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, lähipalvelun periaatteella, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunta panostaa varhaiskasvatuspalveluiden monimuotoisuuteen. Tavoitteena on turvata perheille erilaisia vaihtoehtoja varhaiskasvatuksen järjestämiseen (päiväkoti, perhepäivähoito, yksityiset palveluntuottajat, joustavat hoitomuodot). Monimuotoisuus lisää palveluiden saavutettavuutta ja tukee perheiden mahdollisuuksia valita omaan elämäntilanteeseen sopiva ratkaisu.

Lempäälässä on 13 kunnallista päiväkotia ja 4 yksityisen palvelutuottajan palvelusetelipäiväkotia. Kunnallisia, kotona toimivia perhepäivähoitajia on kuusi (6) ja yksityisiä kotona toimivia perhepäivähoitajia on kahdeksan (8). Yksityisiä ryhmäperhepäivähoitokoteja Lempäälässä on kaksi (2). Saikantalon valmistuessa tullaan päiväkoti Myllykolun toiminta lopettamaan. Kunnallisten päiväkotien määrä tulee pysymään samana.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella ollaan kehittämässä ja pilotoimassa henkilöstölähtöistä poissaoloihin puuttumisen mallia, jossa korostuu seuraavat tavoitteet: itsensä johtaminen osana työtä ja työn johtamista, oman työkyvyn ennalta tunnistaminen, työkykyisyyden ylläpitäminen, korvaavan työnmallit, työn ja elämän hyvä hallinta, asenne työhön ja työn tekemiseen, yhteistyön ja yhteisöllisyyden parantaminen sekä esihenkilöiden jaksamisen vahvistamisen työkykyasioissa.	Kokonaispoissaolojen vähentäminen suhteessa lähtötasoon pilottiyksiköissä. Tavoite -10 %	Kehittämisprosessi ei toteutunut suunnitellusti. Nyt poissaolojen vähentämiseksi ja työrauhan löytämiseksi on suunniteltu tukiprosessia yhteistyössä HR:n kanssa. Ensimmäinen pilotointi toteutetaan työterveyden ehdottamassa yksikössä loppu vuoden aikana toimintavuoden 2026–2027 aikana.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Laadukas kokopäiväpedagoginen arki, jossa tavoitteet asetetaan aikuisten toiminnalle lasten tarpeisiin pohjautuen.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tavoitekeskiarvo kaikilla osa-alueilla 4, arviointiasteikolla 1–5.	Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan kerran toimintavuoden aikana. Seuraava asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan alkuvuodesta 2027. Kesän 2026 päivystyksestä huoltajille suunnatun asiakastyytyväisyyskyselyn keskiarvot vaihtelivat 4.2–4.3 välillä.	Toteutuu

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut toimii tulosvastuullisena tehtäväalueena tuottaen ruokapalvelut kunnan päiväkoteihin ja kouluihin. Ruokapalvelut vastaa ruokapalvelun toiminnan suunnittelusta, aterioiden valmistuksesta, kuljetuksesta sekä tarjoilusta asiakaskohteissa. Ruokapalvelut tuottaa aterioita 27 asiakaskohteeseen noin 5 000 asiakkaalle. Toiminta on ammattitaitoista, taloudellista ja asiakaslähtöistä. Ruokapalvelut kehittää aktiivisesti toimintaa kuntastrategiasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja panostaa erityisesti asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen. Ruokakasvatus on kiinteänä osana arkea, jolla edistetään kuntalaisten hyvinvointia yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	<u>Kouluruokailun kehittäminen:</u> Osana kouluruokailun kehittämistä teemme vahvaa tuotekehitystyötä kasvisruokien ja muun reseptiikan kanssa, jossa kiinnitetään huomiota ruokien laadullisiin tekijöihin sekä maistuvuuteen. Tarkoituksena on lisätä oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia ja osallisuutta palveluiden tarjontaan sekä lisätä ruokakasvatusta asiakasrajapinnassa. Tämän lisäksi henkilöstön osaamista vahvistetaan tuotekehitystyön parissa. Kehittäminen tukee uudistuneita ravitsemussuosituksia, millä on tulevaisuudessa merkitystä kouluruokasuosituksiinkin.	Hyvinvointimatriisi, jolla mitataan prosentuaalisesti ruokailuun liittyviä kokemuksia: oppilaiden ruokailuun osallistumisaktivisuutta, syövätkö he kaikkia aterianosia, kuinka usein he syövät päivän aikana, ruokailuun käytettävä aika, ruokailutilanteen rauhallisuus ja saa osallistua kouluruokailun kehittämiseen. Lautaslaskenta: ruokailuun osallistumisaktiivisuus yläkouluissa (2025: 85,4 %), tavoite 90 %	Kouluruokailun kehittämistä on jatkettu syksyllä 2026. Osana hyvinvointiohjelman toimenpiteitä valmistellaan ravitsemusviestintää, jolla pyritään lisäämään kouluruokailun houkuttelevuutta ja ruokailuun osallistumista. Esimerkkinä ruokalistan ja kasvisruokatarjonnan kehittäminen oppilaita osallistaen sekä yläkoulujen välipalapilotti tukemaan koulupäivän aikaista jaksamista. Yläkoulujen lautaslaskenta toteutetaan syksyn aikana, ja samalla edistetään hyvinvointimatriisin käyttöönottoa kouluruokailun kehittämisen ja seurannan tueksi.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	<u>Hävikin minimointi:</u> Hävikin seurantaa on lisätty entistä tarkemmaksi tuotannonohjausjärjestelmän avulla. Järjestelmästä nähdään jatkossa tarkemmin hävikki ja menekki ruokakohtaisesti. Näin pystymme paremmin pureutumaan hävikin syntyyn ruokalistatasolla ja tekemään tarvittavia muutoksia prosessiin. Tämä antaa myös hyvää pohjatietoa tuotekehitykseen ja kouluruokailun kehittämiseen.	Hävikin minimointi - 20 %	Hävikin ja menekin seuranta sekä henkilöstön kouluttaminen ovat edistäneet erityisesti suurten asiakaskohteiden hävikin vähentämistä. Seurannan perusteella hävikin määrä on kehittynyt myönteisesti, ja on todennäköistä, että asetettu 20 prosentin hävikin vähentämistavoite saavutetaan vuoden 2026 loppuun mennessä.	Toteutuu

HYVINVOINTI- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA

1000e	TP 2025	TA 2026	TA 2026 muutos	MTA 2026	Toteuma 31.8.2026	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	1 443	1 475	0	1 475	1 135	76,9 %
Toimintamenot (ulk)	-10 212	-11 088	34	-11 054	-7 272	65,8 %
Toimintakate (netto)	-8 768	-9 613	34	-9 578	-6 137	64,1 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	1 445	1 475	0	1 475	1 135	76,9 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-13 671	-14 085	34	-14 051	-9 039	64,3 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-12 226	-12 610	34	-12 576	-7 904	62,9 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-22	-6	0	-6	-4	67,3 %
Muut lask. vyörytystulot	545	648	0	648	364	56,2 %
Muut lask. vyörytyskustannukset	-936	-1 124	0	-1 124	-637	56,7 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-14 629	-15 214	34	-15 180	-9 680	63,6 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 65,8 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 64,1 %. Eurototeumat ovat elokuun loppuun mennessä vielä toteutuneet ennakoidusti ja talousarvion rajoissa. Kesäkuun muutostalousarviolla kunnanvaltuusto hyväksyi lautakunnan alaisesta talousarviosta vähäisen 34 200 € toimintakulujen siirron kunnanhallituksen alaiseen talousarvioon.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Palvelualueen merkittävimpänä strategisena riskinä on edelleen pitkäaikaistyöttömyyden korkea taso, joka heijastuu merkittävästi kunnan rahoittaman työttömyysetuuden määrään ja verotuloihin. Riskin pienentämiseksi on nuorten työllistämistä tukevaa rekrytointitukea aktivoitu yritysten ja yhdistysten käyttöön sekä käynnistetty ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien eläkeselvittely kaupunkiseudun kehyskuntien ja työllisyysalueen yhteistyöllä.

HYVINVOINTI, ELINVOIMA JA KEHITTÄMINEN

Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden hallinto (hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen) vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta ja päätettäväksi tuotavien asioiden valmistelusta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja alueellisten toimijoiden kanssa. Tehtävänä on tukea kuntastrategian toteuttamista ja elinvoiman kehittämistä edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista. Lisäksi hallinnon alle on asemoitu koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiotyö, yhteisöavustukset sekä kehittämishankkeet ja -ohjelmat. Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualue tuottaa palveluja seitsemällä tehtäväalueella. Yhteisölliset asukashyvinvointia ja osallisuutta edistävät palvelut ovat: kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut. Elinvoimaa laajasti tukevat palvelut ovat: hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen, työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut sekä maaseutupalvelut.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen hyvinvointisuunnitelmaa ja osallistavaa foorumitoimintaa toteuttamalla.	Toteutetaan hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 mukainen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyörakenne ja -ryhmien toiminta sekä vuosittaiset foorumit.	Hyvinvointiohjelma 2026–2029 hyväksytty (kv 22.4.) Yhteistyörakenteen työryhmät käynnissä ja tehtävät määritelty: lapset, nuoret ja perheet, osallisuus, elintavat, asuinympäristö. Vuosittaiset foorumit toteutettu vuosisuunnitelman mukaisesti: järjestöfoorumi, teemafoorumit (4) ja ikäihmisten hyvinvointifoorumi.	Toteutuu
Kasvu ja elinvoima	Kestävää kasvua ja toimenpiteitä edistetään kuntastrategiaa tukevilla poikkihallinnollisilla ja monialaisilla kehittämisohjelmilla ja laadukkaalla projektitoiminnalla.	Elinvoimaohjelman toteuttaminen ja yhteistyötoimijoiden sitouttaminen valittuihin toimenpiteisiin.	Elinvoimaohjelma 2026–2029 hyväksytty (kv 10.6.). Toimenpiteet sidottu valmistelussa talousarvion tavoitteiksi.	Toteutuu

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalaissa kunnalle asetettuja sisällöntuotannollisia velvoitteita mahdollistaen eri väestöryhmien liikkumisen ja liikunnan harrastamisen elämänkulun eri vaiheissa. Liikuntapalvelut vastaa kunnan liikuntaan liittyvästä sisällöntuotannosta järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä liikunta- ja hyvinvointineuvontaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi liikuntapalveluissa tuetaan kansalaistoimintaa, seuratoimintaa ja kuntalaisten omatoimista liikkumisen aktiivisuutta. Liikuntapalvelut myöntää salivuoroja kunnan hallinnoimiin tiloihin seurojen, yritysten ja yksityisten toimijoiden käyttöön. Liikuntapalveluiden tehtävä tapahtuu eri toimialojen yhteistyönä ja kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Strategi-nen ta-voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Hyvinvoin-nin ja ter-veyden edistämi-nen (Hyte)	Liikuntaneuvonnan elinkaarimallin kehit-täminen sekä tulos-ten seurantaan ja ra-portointiin käytettä-vän työkalun (hyviö) käyttöönotto.	Hyviö -työkalu on käy-tössä ja tulokset rapor-toidaan hyvinvointityö-ryhmälle vuosittain.	Työkalu on käytössä ja kaikki liikuntaneuvon-nan kirjaukset tehdään työkalua hyödyntäen.	Toteu-tuu
Palvelui-den ja toi-minnan kehittämi-nen	Liikuntapalveluiden viestintä ja markki-noinnin kehittäminen palveluiden käytön, näkyvyyden ja saavu-tettavuuden lisää-miseksi.	Liikuntapalveluiden so-mekanavien seuraaja-määrä kasvaa ja liikun-tapalvelut toteuttaa vuoden 2026 aikana vä-hintään kaksi liikkumi-seen kannustavaa vies-tintäkampanjaa.	Kehittämistyö etenee ja yksi liikkumisen lisäämi-seen kannustava kam-panja toteutettu sekä toinen suunnittelussa. Liikuntapalveluiden some-kanavien seuraaja-määrä on kasvanut vuo-den alusta.	Toteu-tuu

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut toteuttaa kirjastolain mukaista lakisääteistä tehtävää yleisen kirjastotoiminnan järjestämisestä Lempäälän kunnassa. Yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää uudistuvaa ja monipuolista kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastopalveluissa tuotetaan kirjastolain antamia tehtäviä yhteistyössä kirjastoalan muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Pääkirjaston tilojen ja käyttäjälähtöisyyden kehittäminen	Pääkirjastoon toteutetaan yksi uusi varattava kokoustila ja tila on otettu käyttöön.	Pääkirjaston uuden varattavan kokoustilan muutokset toteutetaan marraskuussa 2026.	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Digituen tarjoaminen laajenee eri kirjastoyksiköihin	Sähköisten sisältöjen ja palveluiden opastusta on järjestetty pääkirjastossa, Kuljun ja Sääksjärven lähikirjastoissa sekä Yhteisöbussissa.	Avointa digitukea pilotoitiin suunnitelman mukaisesti keväällä 2026. Digiopastusta tarjottiin Yhteisöbussissa kesäkuussa.	Toteutuu

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalvelut toteuttaa lakia kunnan kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa; tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen; edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa; edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kulttuuripalveluiden suunnitelmatyön päivittäminen	Toteutetaan kulttuurisuunnitelma, johon sisällytetään Kuokkalan museoraitin toimintasuunnitelma, kunnan taidekokoelmapoliittinen ohjelma sekä suunnitelmat julkisen taiteen ja prosenttiperiaatteen edistämiseksi kunnassa.	Kulttuurisuunnitelman valmistelu etenee aikataulussa.	Toteutuu
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kulttuuritoimintaan soveltuvien tilojen ja tapahtumapaikkojen avaaminen	Lempäälässä avataan vähintään yksi uusi kulttuuritoimintaan soveltuva tila sekä tapahtumapaikka.	Halkolan kulttuurisen nuorisotyön tiloja kunnostetaan käyttötarkoitukseen sopivaksi. Käyttöönotto siirtynyt keväästä syyskaudelle kiinteistön kunnostuksen vuoksi. Tilojen toimintasuunnitelma on laadittu. Electric Kanava -tapahtuma järjestetty Kanavan koulun alueella 1.8.2026.	Toteutuu

NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain mukaista toimintaa kunnassa. Nuorisotyön pääkohderyhmänä ovat 13–29-vuotiaat. Nuorisokasvatus on nuoren itseilmaisun, itsetunnon, itsen hyväksyminen tai itseksi tulemisen tukea. Nuorisopalveluiden tehtävänä on tukea nuorten suhteita toisiin nuoriin, luotettaviin aikuisiin, palvelujärjestelmään ja rakenteisiin, alueeseen ja lähiympäristöön, yhteiskuntaan sekä globaaliin maailmaan ja luontoon. Nuorisopalvelut toteuttaa tehtäväänsä yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Strategi-nen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Lempäälän keskusta-alueen nuorisotilatoiminnan kehittäminen nuorten tarpeet huomioiden. Nuorisotyön vakiinnuttaminen tasalaatuiseksi kaikilla palveluverkossa määritellyillä alueilla.	Keskustan alueelle perustetaan uusi nuorisotila.	Keskustan alueelle on perustettu uusi nuorisotila. Tilaa on suunniteltu ja kehitetty yhteistyössä nuorten kanssa.	Toteutuu
	Nuorisopalveluiden yhdenvertaisuusperiaatteiden kehittäminen tasalaatuisiksi kaikissa nuorisotyön muodoissa.	Nuorisopalveluissa laaditaan yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan toiminnoissa toteutetut yhdenvertaisuusperiaatteet, turvallisemman tilan periaatteet sekä osallistamisen eri tasot.	Yhdenvertaisuusperiaatteiden, turvallisen tilan periaatteiden sekä osallistamisen eri tasojen määrittely on käynnistetty nuorisopalveluiden tehtäväalueen työyhteisössä. Valmistuu vuoden 2026 aikana.	Toteutuu osittain

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTUMISPALVELUT

Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut toteuttavat 1.1.2025 työllisyyspalveluiden uudistuksen yhteydessä kuntiin jääneitä lakisääteisiä tehtäviä. Työtämme ohjaa laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä, laki kotoutumisen edistämisestä, nuorisolaki ja kuntalaki. Lempäälän kunnan työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden keskeisenä tehtävänä on tarjota Lempäälän ja Vesilahden kunnan alueen työnhakijoille tukea ja ohjausta työ- ja koulutuspaikkojen hakemiseen, työelämävalmiuksien vahvistamiseen, yksilölliseen työnhaun ohjaamiseen sekä apua viranomaisasioiden hoitamisessa. Palvelut ovat tavoitteellista toimintaa, jonka kautta edistetään kuntalaisten pääsyä kiinni työhön ja toimeentuloon. Samalla etsitään ratkaisuja työttömyydestä aiheutuvien lakisääteisten kuntaosuuksien vähentämiseksi.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelujen eri palvelujen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen palveluiden käytön, tunnettavuuden ja saavutettavuuden lisäämiseksi.	Toteutetaan työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden viestintä- ja markkinointisuunnitelma, johon sisällytetään eri yksiköiden toimintasuunnitelmat ja vuosikello sekä uuden Ohjaamo-toiminnan näkyvyys.	Asiakkaalle kohdentuvaa viestintää ja näkyvyyttä on päivitetty ja laajennettu kunnan verkkosivuilla ja kanavassa. Tarkennettu viestintäsuunnitelma ja vuosikello valmistuvat suunnitelman mukaisesti syksyllä 2026. Ohjaamotoimintaa on kehitetty vaikuttavammaksi näkyvyyden ja asiakkaiden kohtaamisten osalta.	Toteutuu osittain
	Kehitetään kuntien yhteistyönä keinoja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi.	Käynnistetään hanke/palvelu, joka pureutuu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja tavoitteelliseen eläkeselvittelyyn.	Kaupunkiseudun kehyskuntien yhteinen ELMA-hanke käynnistetty ja asiakasprosessi sovittu työllisyysalueen kanssa. Nuorten rekrytointituki on haettavissa 2027 tammikuun loppuun saakka. Yli 30-vuotiaille pitkäaikaistyöttömille suunnitellaan kohdennettua palvelua yhdessä työllisyysalueen kanssa.	Toteutuu

MAASEUTUPALVELUT

Maaseutupalveluiden tehtävänä on maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella Pirkanmaalla toteuttaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoja koskevien eri säädösten täytäntöönpano. Maaseutuelinkeinoviranomaisten keskeisimmät tehtävät ovat maataloustuki- ja korvausasioiden hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, maaseutuviranomaistoiminnan ja alkutuotannon varautumisasiat sekä hallinnollisten valvonta- ja tarkastustehtävien ja vahinkoarvioiden korvauskäsittelyt.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Maaseutupalvelut toteuttaa vuosittain asiakaspalvelukyselyn ja ohjaa sähköisen asioinnin mahdollistamia uusia toimintoja pääasialliseksi toimintatavaksi.	Asiakaspalvelukyselystä saatu palaute ja kokonaisaivosana. Tavoitteena on asiakaspalautteen asteikolla 1–5 saada arvosanaksi yli 4.	Vuodelle 2026 maaseutuviranomaistoiminnan asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan loppuvuodesta.	Toteutuu
	Tehostamme maaseutuelinkeinoviranomaistoiminnan varautumis- ja valmiustehtäviä.	Toteutetaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueelle valmiussuunnitelma.	Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen valmiussuunnitelmatyö on aloitettu.	Toteutuu

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

1000e	TP 2025	TA 2026	TA 2026 muu-tos	MTA 2026	Toteuma 31.8.2026	To-teuma %
Toimintatulot (ulk)	11 946	6 339	0	6 339	3 640	57,4 %
Toimintamenot (ulk)	-21 933	-21 640	0	-21 640	-13 854	64,0 %
Toimintakate (netto)	-9 987	-15 301	0	-15 301	-10 214	66,8 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	30 710	24 193	0	24 193	14 458	59,8 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-22 182	-21 923	0	-21 923	-14 092	64,3 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	8 528	2 270	0	2 270	366	16,1 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-9 840	-8 621	0	-8 621	-5 403	62,7 %
Muut lask. vyörytystulot	283	246	0	246	192	77,8 %
Muut lask. vyörytyskustannukset	-626	-570	0	-570	-400	70,3 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-32 648	-31 113	0	-31 113	-19 896	63,9 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa yhdyskuntalautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 64,0 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 66,8 %. Toimintakulujen toteumat ovat elokuun loppuun mennessä vielä toteutuneet ennakoidusti ja talousarvion rajoissa. Sen sijaan toimintatuottojen kokonaistuloarvio saattaa jäädä merkittävästi alle arvioidun maaomaisuuden luovutusvoittojen alitusuhan johdosta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Nykyinen maailmantilanne ja rakennusalan sekä muiden alojen kustannusten nousu aiheuttaa yhä yhdyskunnan palvelualueelle sekä taloudellisia riskejä että viivästyttää yhtiömuotoisten tonttien myyntiä sekä hankkeiden liikkeelle lähtöä. Valmistaudumme suhdanteiden elpymiseen laatimalla asemakaavavaravantoa.

Pitkäjänteinen työ kunnan maanhankinnan ja oman pientalotonttivarannon tuottamiseksi tuottaa tulosta. Rakentamisen suhdanteessa pientalotonttien luovutus sekä siitä saatava väestönkasvu ja lupatuotto on pysynyt yhtiömuotoista asuntotuotantoa paremmalla tasolla ja kunnan

pientalotontit ovat haluttuja. Pientalotonttien saajat lähes kaikki vuokraavat tontin, minkä vuoksi luovutusvoittoja ei tulla saamaan ennakoitua määrää. Kunnan oman yritystonttivarannon turvaamiseksi on käynnissä yleiskaava- ja asemakaavatyötä, jolle pitkäjänteinen maanhankinta on kriittinen.

Granite-järjestelmä tukee hyvin yhdyskunnan palvelualueen riskienhallinnan havaintoja. Isoimmassa riskiluokassa on poikkeusoloihin liittyvät vahinkoriskit, joiden hallintakeinoja tulee yhä kehittää, mm. varautumissuunnittelua. Operatiivisia henkilöstöön liittyviä riskejä on henkilöstön vaihtuminen sekä henkilöstön kuormittuminen kasvavan työmäärän alla.

YHDYSKUNNAN HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT

Hallinto vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta, tietohallintopalveluista ja luottamushenkilöiden koulutuksesta. Palvelualueen hallinnon alla on kuntakeskuksen kehittämisen sekä Sääksjärven kehittämisen hankkeet, joiden toteuttaminen läpileikkaa koko palvelualueen. Myös muun hanketoiminnan tulot ja menot ovat hallinnon alla.

Hallinnon ja alueellisten palveluiden alaisuuteen kuuluu myös ympäristöterveydenhuollon seudullinen yhteistyö. Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto hoidetaan seutukunnallisesti kuuden kunnan kesken (Pirteva). Isäntäkuntana toimii Pirkkala. Ympäristöterveydenhuolto turvaa ohjauksen ja valvonnan keinoin kuntalaisille turvalliset ja terveelliset elintarvikkeet, asuinolot, elinympäristön, kulutustavarat ja kuluttajapalvelut.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Kehitämme keskustahankkeen kautta kuntakeskuksen vetovoimaa ja palveluita. Keskustan kortteleiden asemakaavoitusta viedään eteenpäin ja alueen infra-rakentamista jatketaan.	Vähintään yksi uusi rakennushanke lähtee vuoden 2026 aikana rakentumaan.	Vuoden 2026 aikana ei ole vielä lähtenyt kuntakeskuksessa uutta asuinkerrostalohanketta liikkeelle.	Ei toteudu
	Sääksjärveä kehitetään elinvoimaisena asumisen, työpaikkojen ja logistiikan alueena. Asemakaavatyötä viedään eteenpäin sekä Sääksjärven aseman suunnittelua tehdään MAL-hankkeena yhteistyössä valtion kanssa.	Sääksjärven aseman yleissuunnittelu saadaan valmiiksi MAL-hankkeena.	Sääksjärven aseman yleissuunnittelu on hyvällä mallilla ja valmistuu vuoden 2026 aikana.	Toteutuu

TILAT JA RAKENNUTTAMINEN

Tilat ja rakennuttaminen hallinnoi kunnan kiinteistöomaisuutta ja vuokraa tilat kunnan sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Tilat ja rakennuttamisessa huolehditaan kunnan kiinteistöjen ja liikuntapaikkojen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilymisestä mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tilataan konserniyhtiö Lekitek Oy:ltä tai yksityisiltä toimijoilta.

Tilat ja rakennuttaminen hoitaa talonrakennus- ja liikuntapaikkainvestointien rakennuttamisen. Hankinnat kilpailutetaan hankintalainsäädännön mukaisesti. Kaikessa palveluostamisessa toteutetaan parempaa kokonaishallintaa ja seurantaa.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kunnan tilojen ja rakennusten saavutettavuutta sekä esteettömyyttä kehitetään. Vuoden aikana laaditaan esteettömyyskartoitus vähintään yhteen kunnan kiinteistöön, ja kartoituksen pohjalta laaditaan kohteen kehittämistoimenpiteet. Esteettömyyden edistäminen lisää kunnan yhdenvertaisuustavoitteita ja parantaa tilojen monipuolista käyttöä. Kartoitusten tulokset otetaan huomioon tulevissa kunnossapitohankkeissa.	Toteutetaan vähintään yksi esteettömyyskartoitus kunnan kiinteistössä.	Hakkarin koulusta ja Nuorten Halkolasta tehty esteettömyyskartoitukset.	Toteutuu
Ympäristö ja kestävä kehitys	Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen yhteydessä toteutetaan energiansäästötakuuhanke, minkä tavoitteena on pienentää vuosittaista energiankulutusta 500 MWh vuoden 2022 tasosta, mikä vuoden 2022 energiakustannuksilla vastaa noin 50 000	Hakkarin liikuntahallin energiansäästötakuuhanke varmennetaan käyttöönoton yhteydessä. Urakan vastaanoton yhteydessä laaditaan tarkennetut tavoite-energialaskelmat, jotka osoittavat, että urakka on toteutettu ja	Hakkarin liikuntahallin energiansäästötakuuhankkeesta on laadittu tarkennettu tavoite-energialaskelma urakan vastaanoton yhteydessä. Laskelmat ja käyttöönoton toimintakokeet	Toteutuu

Strategi-nen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
	euron vuosittaista säästöä energiakuluissa.	käyttöönoton toiminta-kokeet suoritettu siten, ettei urakan kunnianhi-moista tavoitekulutusta ole heikennetty ennen urakkaa laaditusta tavoi-tekulutuslaskelmasta.	osoittavat, että ta-voitekulutusta ei ole heikennetty urakan aikana. Tavoitekulu-tus on alle 300 MWh vuodessa.	

TONTTI- JA MITTAUSPALVELUT

Tontti- ja mittauspalvelut tarjoaa mittaus-, kartta- ja paikkatietopalveluja sekä kunnan oman suunnittelun ja rakentamisen että ulkopuolisten toimijoiden tarpeisiin sekä vastaa kunnan maaomaisuuden hallinnasta, asuin- ja yritystonttien luovutuksesta ja vuokraamisesta, kunnan maaomaisuuden hallintaan liittyvistä sopimuksista sekä kunnan maaomaisuuden osto- ja myyntiprosessista.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Maanhankinnat keskitetään strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman mukaisille painopistealueille nauhataajamassa, Sääksjärven ja Marjamäen alueilla sekä matkailun kehittämisen kannalta keskeisille alueille sekä mahdollisille muille kunnan intressien kannalta merkityksellisille alueille. Tavoite n. 30–40 ha ostettua maata.	Toteutuneiden kiinteistökauppojen määrä strategisilla painopistealueilla (ha).	Toteuma n. 104 ha. Maakauppoja on toteutettu maapoliittisen ohjelman mukaisilla alueilla sekä muilla kunnan intressien kannalta merkityksellisillä alueilla. Maanhankinnassa on käytetty yhden kerran myös etuostomenettelyä. Sovittujen, mutta vielä toteutumattomien kauppojen lisäksi neuvotteluja on käynnissä runsaasti strategisesti merkittävillä alueilla, jotka kuuluvat maapoliittisen ohjelman painopistealueisiin.	Toteutuu
	Tontinluovutukset tehdään talousarvion ja tontinluovutussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti kunnan kasvutavoitteet ja -resurssit sekä palveluverkon kantavuus huomioiden.	Suunnitelmallisten tontinluovutusten toteutuminen (%).	Toteuma n. 80 % Yksitoista omakotitalotonttia (AO) on luovutettu, neljä myymällä ja seitsemän vuokraamalla Humalamäestä ja Saikasta. Yksi aiemmin vuokralla ollut tontti (AO) on myyty Kiviahosta. Lisäksi kolme teollisuustonttia (T, T-13) on myyty ja yksi on vuokrattu. Kunta on solminut neljä maanvuokrasopimusta Lempäälän Kuntakiinteistöt Oy:n ja Pirhan kanssa.	Toteutuu

Strategi-nen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
			Tontinluovutussuunnitelman mukaiset jaettavat tontit Humalamäestä tulevat toteutumaan hyvin, mutta osa siirtyy vuoden 2027 puolelle. Yhtiömuotoisen (AK, AP) rakentamisen osalta vaikea suhdannetilanne jatkuu ja toimintaympäristö yhtiömuotoiselle rakentamiselle on edelleen hyvin vaikea	

INFRAPALVELUT

Tehtäväalueen tavoitteena on liikenne- ja viherinfrastruktuurin suunnittelu, toteuttaminen ja kunnossapito laadukkaasti, ympäristöä säästävästi ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia sekä tarjotaan viihtyisiä elämisen ja liikkumisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät.

Tehtäväalueella huolehditaan kaikille avoimen joukkoliikenteen palvelutason toteutumista yhdessä seudullisen viranomaisen (Nysse) kanssa sekä ikääntyvien ja liikuntarajoitteisten kuntalaisten liikkumista tukevan palvelubussin toiminnasta.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä houkuttelevuutta kulkumuotona.	Vähintään 75 % toteutuneista liikenneväylät ja viheralueet -hankkeista parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.	Liikenneväylät ja viheralueet” -hankkeiden käynnissä olevista rakennushankkeista 89 % parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.	Toteutuu

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Tehtäväalueen tavoitteena on maankäyttö laadukkaasti, ympäristöä säästävästi ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia ja tarjotaan monipuolisesti elämisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät. Maankäytön suunnittelun tehtävänä on kunnan yleis- ja asemakaavoitus sekä strateginen maankäytön suunnittelu.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Painotamme yhdyskuntarakenteen täydentämistä nauhataajamassa ja joukkoliikenteen äärellä. Tehostetaan nykyinfran käyttöä ja pyritään vaikuttamaan kulkutapojen muutokseen. Kehitetään ilmastovaikutusten arviointia ja välineitä kaavan laatimisen yhteydessä.	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin (500 m linja-autopysäkistä tai junaasemasta) sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarannon määrä prosentteina koko varannosta on yli 80 %.	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarannon määrä prosentteina koko varannosta on 85 %.	Toteutuu osittain
Kasvu ja elinvoima	Kaavoitamme monipuolisesti niin asunto- ja toimitilavarantoa kuin palvelutontteja.	Vuoden aikana valmistuu vähintään 6 kaavaa, jotka sisältävät asuntoja, toimitilaa ja vähintään yhden palvelutontin.	Toteutunut 4 kaavaa, joissa asuntoja ja palvelutontti. (Hauralan eteläosan 1. asemakaava, Pientalotonttien jakamishanke 2025/5 kpl, Makasiinitien kadunnimimuutos, Haljastentie)	Toteutuu osittain

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminta painottuu lakisääteisten viranomaistehtävien (kuten luvat, ilmoitukset ja valvonta-asiat) toteuttamiseen.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta, valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamisen ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Ympäristövalvonta käsittelee ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Ympäristönsuojelu huolehtii luonnon-, ilman- ja vesiensuojelusta, meluntorjunnasta sekä jätehuollon valvonnasta niin, että turvataan kestävästi kehittyvä, terveellinen ja viihtyisä sekä luontosuhteiltaan monimuotoinen luonnonympäristö.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Rakennusvalvonnan palvelun kehittäminen ja sujuvuus luvitus- ja katselmustoiminnassa.	Kyselyyn perustuva asiakastyytyväisyys 4/5	Rakennusvalvonnan asiakastyytyväisyyteen liittyvä kysely toteutetaan loppuvuodesta 2026.	Toteutuu osittain
	Palvelujen sopeuttaminen ja kehittäminen uuden rakentamislain edellyttämällä tavalla	Rakennusjärjestys päivitetty	Rakennusjärjestyksen ehdotus on ollut nähtävillä ja ehdotuksesta on pyydetty tarvittavat lausunnot. Ehdotuksesta saatu palaute on käsitelty. Lempäälän kunnan rakennusjärjestys käsiteltiin syyskuun yhdyskuntalautakunnassa. Rakennusjärjestyksen ja sen liitteiden hyväksymistä esitetään kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.	Toteutuu osittain

Strategi-nen tavoite	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Ympä-ristö ja kestävä kehitys	Ympäristön tilaan ja sen seurantaan liittyvät edistä-mistoimet	Kunnan luonnon mo-nimuotoisuusohjel-man ja pohjavesialu-eiden suojelusuunni-telman mukaisten toimenpiteiden to-teutus (5 kpl).	Toimenpiteiden toteutus on to-teutunut kolmen toimenpiteen osalta ja edennyt yhden toimen-piteen osalta.	Toteu-tuu osittain

KONSERNIYHTIÖT

LEMPÄÄLÄN VESI OY

Lempäälän Vesi Oy:n tehtävänä on toiminta-alueellaan turvata sopimusasiakkaidensa laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällinen saatavuus sekä huolehtia viemärivesien poisjohtamisesta ja käsittelystä huomioiden vesien- ja ympäristönsuojelulliset tavoitteet.

Lempäälän Veden tehtäväalueita ovat talousveden hankinta, käsittely ja jakelu toiminta-alueella, jätevesien johtaminen ja käsittely toiminta-alueella, hulevesien johtaminen hulevesiviemäröinnin alueella sekä vesihuoltoverkostojen ja -laitteistojen kunnossapito laitoksen alueella.

Lisäksi Lempäälän Vesi Oy toimii infrarakennuskohteissa yhteistyössä yhdyskunnan palvelualueen ja muiden Lempäälän kunnan konserniyhtiöiden kanssa.

Lempäälän Vesi Oy:llä on 15 vakinaista työntekijää.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Laskuttamattoman jäteveden määrän vähentäminen.	Laskuttamaton jätevesi on enintään 25 %. Määrä oli vuonna 2024 30,4 %.	Laskuttamaton jätevesi on ollu alkuvuoden aikana 23,8 %	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Asiakasmaksut ovat kohtuulliset.	Asiakasmaksut ovat lähellä kaupunkiseudun keskiarvoa.	Asiakasmaksut ovat lähempänä kaupunkiseudun keskiarvoa kuin edellisenä vuotena.	Ei toteudu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yleisen rakentamisen vähäisyys kuormittaa yhtiön taloutta.

Potkuritien lähtöpumppaamo otetaan käyttöön loka-marraskuun taitteessa, jolloin jätevesien käsittely Lempäälän jätevedenpuhdistamolla loppuu.

LEMPÄÄLÄN LÄMPÖ OY

Lempäälän Lämmön toiminta-ajatuksena on tuottaa energiaa ja lämpöä helposti, kustannustehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Kaiken toiminnan lähtökohtana on tyytyväinen loppukäyttäjä ja asiakas. Yhtiön visiona on kestävien energiaratkaisujen edelläkävijä - asiakkaidemme arjessa, alueemme hyväksi.

Strategi-nen tavoite	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Yhtiön toiminta on kannattavaa, kilpailukykyistä ja kustannustehokasta.	Lempäälän Lämpö -konsernin käyttökate-% on vähintään 6 % ja rahoitustulos-% on vähintään 4 %.	Käyttökate ja rahoitustulos ovat toteutuneet budjetin mukaisesti.	Toteutuu
Ympäristö ja kestävä kehitys	Energiaomavaraisuuden parantaminen hiilineutraaleilla energialähteillä.	Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus tuotetusta kaukolämmössä pidetään nykyisellään n. 70 % tasossa.	Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus toteutunut suunnitelman mukaisesti.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Lempäälän Lämpö Oy:n liiketoiminta ja taloudellinen kehitys ovat alkuvuonna 2026 edenneet suunnitelmien mukaisesti. Lämmön kysyntä on ollut odotetulla tasolla, ja yhtiön taloudellinen tilanne on säilynyt vakaana.

Keskustan kaukolämpöverkon sähkökattila on asennettu ja otettu käyttöön. Investointi parantaa tuotannon joustavuutta, energiatehokkuutta sekä mahdollisuuksia hyödyntää markkinaehtoista sähköä kaukolämmön tuotannossa. Ratkaisu tukee yhtiön hiilineutraaliustavoitteita ja toimitusvarmuutta.

Vesilahti–Lempäälä-kaasuverkon rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja verkosta on rakennettu yli puolet. Hankkeeseen liittyvä Hulausjärven vesistön alitus on toteutettu onnistuneesti.

Energia- ja polttoainemarkkinoiden hintavaihtelut ovat jatkuneet alkuvuonna, mutta vaikutukset yhtiön toimintaan ovat pysyneet hallinnassa. Lisäksi huoltovarmuuteen ja varautumiseen liittyviä hankkeita on edistetty suunnitelmallisesti.

LEMPÄÄLÄN VUOKRAKODIT OY

Lempäälän Vuokrakodit Oy on Lempäälän kunnan omistama voittoa tavoittelematon vuokratalo-yhtiö. Yhtiön omistamia ja isännöimiä vuokra-asuntoja on noin 800 kpl. Yhtiön henkilöstömäärä on 7 henkilöä. Hallitukseen kuuluu 7 jäsentä, joista 2 on asukasjäseniä.

Yhtiö tuottaa kunnan tavoitteiden mukaista viihtyisää asumisenpalvelua huomioiden taloudellisuus ja sosiaalinen ympäristö. Yhtiö panostaa aktiivisesti laatuun ja kiinteistökannan kehittämiseen rakentamalla uusia kiinteistöjä ja korjaamalla vanhoja pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Yhtiö tuottaa kohtuuhintaista asumisen palvelua.	Vuokrataso pysyy kaupunkiseudun keskiarvossa.	Vuokrataso on kaupunkiseudun keskiarvossa tilaston 5/2026 mukaan.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Tilanteessa 31.8.2026 kum.12 kk käyttöaste 99,13 %, vaihtuvuus kum. 12 kk 23,68 %.

Saikanportti valmistui aikataulussa. Asuntomessuilla kohteessa kävi yli 44 000 messuvierasta. Asukkaat muuttivat kohteeseen 1.9.2026. Kaikki asunnot on vuokrattu.

LEMPÄÄLÄN KEHITYS OY

Lempäälän Kehitys Oy vastaa Lempäälän kunnan elinkeino- ja matkailuasioiden kehittämisestä yhteistyössä kuntakonsernin kanssa sekä osallistuu Tampereen seudun elinkeinoyhteistyöhön palvelusopimuksen mukaisesti ja asetetun talousarvion puitteissa. Yhtiö tekee aktiivista yritysyhteistyötä, joka edistää edelleen Lempäälän yritysmyönteisyyden kehittymistä. Yhtiön henkilöstömäärä on neljä ja hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä.

Strategi-nen ta-voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Kasvu ja elinvoima	Yhtiö edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja sijoittumista Lempäälään.	Kunnan yritystonttikauppojen määrä on vähintään 5.	Varattu/myyty 4 tonttia.	Toteutuu
	Yritykset pysyvät ja kehittyvät Lempäälässä.	Yli 1 000 yrityskohtaamista tapahtumien, myyntitoiminnan, kontaktoinnin ja hankkeiden kautta.	Yrityskohtaamisia yhteensä 890 kpl.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Olemme osallistuneet vuoden aikana asuntomessutiimin kanssa Helsingin Matkamessuille, järjestimme Rekrymessut Ideaparkissa sekä hankinta- ja asuntomessuinfon Ideakeskuksella. Yhtiön koko henkilöstö osallistui päivittäin Asuntomessujen ajan kunnan messuosastolla työskentelyyn.

Yhtiö tarjosi 32 paikallisille yrityksille maksuttoman esittelypisteen Asuntomessujen esittelyteltassa. Tarjosimme myös yrityksille maksuttoman myyntimökin tai -paikan 1.6.-31.8 ajaksi Lempäälän keskustaan Erik Ednerin torille, asemalaiturille ja Myllyrantaan. Toteutimme myös vuosittain tehtävän matkailuesitteen lisäksi Lempäälä-yleisesitteen ja sen yhteyteen paikallisille yrityksille maksuttoman tarjouskuponkiesitteen, kuponkiesitteessä mukana 18 yritystä.

Työllistimme kesän ajaksi matkailumarkkinoinnin sisällöntuottajan, joka toi paikallisten yritysten palveluja sekä tapahtumia esille.

Yhtiön koordinoimana yrityksille jaettavaa kesätyörahaa jaettiin 33 yritykselle.

Osallistuimme Tampereen kaupunkiseudun kuntien väliseen yhteistyöhön matkailun edistämiseksi järjestäen yhteistapaamisen seudun matkailuyrittäjille, tavoitteena vahvistaa verkostoja ja kehittää seudullista matkailutoimintaa.

Vastasimme asuntomessujen aiheuttamaan lisääntyvään majoitustarpeeseen ylläpitämällä Lempäälässä olemassa olevien majoituskohteiden lisäksi yksityisten ja lähiseudun majoituskohteita. Visit Lempäälä sivustolla olevien majoitustietojen lisäksi asuntomessutyöntekijöille tiedotettiin käytettävissä olevista majoitusvaihtoehdoista.

Varmistimme, että aloittavan yrittäjän neuvontapalveluiden osalta henkilökohtainen, paikallinen neuvonta jatkuu edelleen Lempäälässä.

Osallistuimme elinvoimaohjelman laadintaan ja nostimme elinvoimaohjelmaan mukaan loppuvuodesta 2025 valmistuneen matkailun yleissuunnitelman toimenpiteitä.

LEMPON PARKKIKIINTEISTÖT OY / LEMPON PARKKI OY

Lempon Parkkikiinteistöt Oy on Lempäälän kunnan konserniyhtiö, jonka toimialana on omistaa, hallita, vuokrata ja ylläpitää pysäköintilaitoksia. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksessa on tällä hetkellä viisi jäsentä. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Lempon Parkki Oy on Lempon Parkkikiinteistöt Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö. Yhtiön toimialana on pysäköintiliiketoiminta. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksessa on tällä hetkellä viisi jäsentä. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Lempon Parkkikiinteistöt Oy mahdollistaa Nova Lempäälä kehityshankeen toteutumisen eli Lempäälän kuntakeskuksen kehittymisen, tonttien myymisen ja radanvarren rakentamisen sekä yhdistää eri liikennemuodot toisiinsa. Kuntakeskuksen rakentaminen edellyttää tärinän, melun ja törmäyksen hallintaa. Nämä asiat otetaan haltuun pääsääntöisesti pysäköintilaitoksilla. Lempon Parkki Oy tuottaa pysäköintipalveluja Lempäälän kunnan alueella.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Asiakas (pysäköijä) kokee pysäköinnin miellyttävänä, helposti saavutettavissa olevana, esteettömänä ja laadukkaana. Yhtiö luo kuntaan innovaatiota hyödyntävää ja maineeltaan hyvää pysäköintikulttuuria.	Asiakastyytyväisyyskyselyn yleisarvosana parempi kuin edellisen vuoden tulos.	Asiakaskysely toteutetaan syksyllä 2026.	Toteutuu
Kasvu ja elinvoima	Pysäköintilaitokset ovat taloudellisesti itsekannattavia. Yhtiöiden tarkoituksena on toimia yhteiskunnallisesti kestävällä tavalla tiedostaen, että yhtiöiden tarkoituksena on palvella kuntaa ja kuntalaisia laajemman kehitysvision osana.	Operaattoriyhtiö Lempon Parkki Oy pystyy maksamaan käyttöasteeseen porrastettua vuokraa kiinteistönomistajalle Lempon Parkkikiinteistöt Oy:lle.	Operoiva yhtiö maksaa kiinteistöyhtiölle vuokraa.	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiön taloudelliset toimintaedellytykset ovat riippuvaisia kuntakeskuksen kehittymisestä ja pysäköintiohjelman toteutumisesta.

LEKITEK OY

LEKITEK Oy tuottaa Lempäälän kunnalle ja Lempäälän kuntakonsernin yhtiöille kiinteistöhuolto-, siivous-, viher- ja liikuntapaikkapalveluita. Toiminnan tarkoituksena on asuin- ja elinympäristön ympärivuotisesta turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja toimivuudesta huolehtiminen Lempäälässä. Lisäksi palvelemme Lempäälässä yksityissektoria in-house-yhtiölle sallituissa rajoissa.

Yhtiössä työskentelee keskimäärin 106 työntekijää. Yhtiön hallituksessa on seitsemän jäsentä, joista kahden tulee olla muiden osakkaiden kuin Lempäälän kunnan nimeämiä.

Strategi-nen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Palveluiden ja toimin-nan kehittä-minen	Palvelusopimushin-noittelu on kilpailu-kykyistä ja vastaa to-teutuneita kustan-nuksia.	Kiinteistöhuollon ja sii-vouksen mitoitetut tunti-hinnat ovat vähintään 10 % markkinoille tuotettuja alhaisemmat.	Mitoitettujen tuntien hinnat saadaan ver-tailuun vuoden lo-puttua.	Toteu-tuu osit-tain
	Hallituksen asettama budjettitavoite saa-vutetaan	Tavoite saavutetaan	Talousennusteen mukaan kuluvan vuo-den budjettitavoite tullaan saavutta-maan.	Toteu-tuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiön liiketoiminta on toteutunut palvelusopimuksen mukaisesti.

Syksyn aikana neuvotellaan tilaajien kanssa vuoden 2027 palvelusopimuksen sisällöstä ja valmis-tellaan joidenkin yhdyskunnan palvelualueen toimintojen siirtämistä yhtiön toiminnaksi. Valmis-telu koskee tässä vaiheessa katujen kunnossapitoa, taajamametsien hoitoa sekä leikkipaikkatar-kastuksia ja -korjauksia.

LEMPÄÄLÄN UIMAHALLI OY

Lempäälän Uimahalli Kiinteistöt Oy on Lempäälän kunnan konserniyhtiö. Yhtiö vuokraa omistamiansa maanalaisen uimahallin tiloja, jotta kuntalaisille voidaan tarjota uimahallipalveluita.

Strategi-nen ta-voite	Talousar-viotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Palveluiden ja toimin-nan kehit-täminen	Uimahallin toiminta saadaan va-kiinnutet-tua.	Uuden operaat-torin kilpailutus saadaan lop-puun ja ope-raattorin toi-minta aloitet-tua.	Louhen operatiivinen toiminta vakiinnu-tettu. Louhessa aloitti uusi palvelupääl-likkö 08/2026, jonka tehtävänä ottaa esi-henkilövastuu Louhessa sekä koordinoida operaattorin puolelta markkinointitoi-menpiteitä sekä mm. someen liittyviä asi-oita.	Toteu-tuu
Hyvinvoin-nin ja ter-veyden edistämi-nen (Hyte)	Uimahallin asiakas-määrät saa-daan vakiin-nutettua.	Asiakasmäärä-tavoite 230 000 saavutetaan	09/2026 mennessä kävijämäärä noin 2000 viime vuotta edellä. Vesimaailma Louhen kävijämääräennuste vuodelle 2026 on 160 000, eli jää tavoitteesta selvästi. Vuoden 2026 tapahtumissa (mm. asunto-messut) ei ole onnistuttu riittävän hyvin Vesimaailma Louhen lisäarvon, ominai-suuksien tai laatumielikuvan viestinnässä.	Ei to-teudu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiön tavoitteena on lisätä Louhen tunnettuutta ja laatumielikuvaa myös Lempäälän ja Pirkanmaan ulkopuolella. Siihen liittyen markkinointia toteutetaan järjestelmällisesti ja tavoitteellisesti yhdessä yhteistyötahojen (Operaattori, Lempäälän kunta ja Ideapark) kanssa. Potentiaaliselle asiakkaalle pitää saada viestittyä, miksi Louheen kannattaa lähteä kauempaakin. Jatkossa viestinnässä painotettava miltä Louhessa käyminen tuntuu ja mitä arvoa asiakas saa, ja mikä erottaa Louhen kilpailijoistaan. Tarinallisuutta ja tunnetta lisättävä Louhen markkinointiin.

Yhtiön tulosennuste on vuodelle 2026 negatiivinen, noin -1,3M€. Yhtiön maksuvalmius heikko, ja selvitys oman pääoman lisäämiseksi on aloitettu.